

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE U POZNAVANJU
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	36	%
--	-----------	----------

II. Zadatci:

	8	%
--	----------	----------

Ukupni broj bodova:

	44	%
--	-----------	----------

Članovi županijskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 18. veljače 2009.

I. PRIJEVOD TEKSTA

Prevedi zadani tekst uz pomoć rječnika!

Vergilije: Eneida

Proročica Sibila govori Eneji.

Talibus orabat dictis arasque tenebat¹,
cum sic orsa² loqui vates: 'Sate³ sanguine divum, 125
Tros⁴ Anchisiade, facilis⁵ descensus Averno⁶:
noctes atque dies patet atri ianua Ditis⁷;
sed revocare gradum⁸ superasque evadere ad auras,
hoc opus, hic labor est. Pauci, quos aequus amavit
Iuppiter aut ardens⁹ evexit ad aethera virtus, 130
dis geniti potuere. Tenent¹⁰ media omnia silvae,
Cocytusque sinu labens circumvenit atro.
Quod si tantus amor¹¹ menti, si tanta cupido est
bis Stygios innare lacus, bis nigra videre
Tartara, et insano iuvat indulgere labori, 135
accipe quae peragenda prius. Latet arbore opaca
aureus et foliis et lento vimine¹² ramus,
Iunoni infernae dictus sacer¹³; hunc tegit omnis
lucus et obscuris claudunt convallibus umbrae.
Sed non ante datur telluris operta subire 140
auricomos quam quis decerpserit arbore fetus.
Hoc sibi pulchra suum ferri Proserpina munus
instituit. Primo avulso¹⁴ non deficit alter
aureus, et simili frondescit virga metallo.

Komentar: **1.** orabat... tenebat – neizrečeni subjekt je Eneja; **2.** orsa **sc.** est; **3.** satus = natus; **4.** Tros = Troianus; **5.** facilis **sc.** est; **6.** Averno = ad Avernum; **7.** Dis, Ditis, m. = Dis, drugo ime Plutona, boga podzemnoga svijeta; **8.** revocare gradum = vratiti se natrag; **9.** ardens, ntis = silan; **10.** teneo, 2. ui, ntum = zapremati; **11.** amor = želja; **12.** vimen, inis, n. = grančice; **13.** Iunoni infernae dictus sacer *prevedi kao da piše* Iunoni infernae sacer esse dicitur; **14.** avello, 3. velli (vulsi), vulsum = otrgnuti

PRIJEVOD

max 36	
---------------	--

II. ZADATCI

1. Odredi podcrtani oblik u rečenici ...*accipe quae peragenda prius*!

2. Napiši drugi mogući oblik za *potuēre*!

3. Odredi gramatički oblik *dis* u 131. stihu i navedi mu ostale inačice!

4. Odredi sintaktički dativ *menti* u 133. stihu!

5. Kako nazivamo vlastite imenice na *-des* (Anchisiades, Atrides i sl.)?

6. Tko je Iuno inferna? Navedi božičino ime!

7. Pod kojim su zajedničkim imenom poznati Vergilijevi stihovi iz mladosti?

max 8	
--------------	--

Prijevod i bodovanje:

Talibus orabat dictis arasque tenebat, cum sic orsa loqui vates:	Molio je tim riječima i držao žrtvenik, kad (li) proročica ovako počne (je počela) govoriti:	2 1
'Sate sanguine divum,	„Rođeni od krvi bogova (božanske),	1
Tros Anchisiade, facilis descensus Averno:	Trojanče, Anhizov sine (potomče), lagan je silazak do Avernskog jezera:	2
noctes atque dies patet atri ianua Ditis;	vrata mračnoga Disa otvorena su danju i noću;	1
sed revocare gradum	no vratiti se natrag	1
superasque evadere ad auras,	i izaći u gornji svijet	1
hoc opus, hic labor est.	to je posao, to je napor.	1
Pauci, quos aequus amavit Iuppiter	Malobrojni, koje je volio pravedni Jupiter,	1
aut ardens evexit ad aethera virtus,	ili ih je silna hrabrost izvela na zrak,	1
dis geniti potuere.	božanski su sinovi (rođeni od bogova) mogli (uspjeli).	1
Tenant media omnia silvae,	Šume zapremaju svo središte (sav središnji dio),	1
Cocytusque sinu labens circumvenit atro.	a okružuje (ga) Kokit koji teče mračnim zavojem (u mračnom zavojju).	2
Quod si tantus amor menti,	Jer ako um ima toliku želju,	1
si tanta cupido est,	ako ima toliku žudnju	1
bis Stygios innare lacus,	dvaput ploviti po stigijskom jezeru,	1
bis nigra videre Tartara,	dvaput vidjeti crni Tartar,	1
et insano iuvat indulgere labori,	i (ako) godi udovoljiti bezumnom trudu,	1
accipe quae peragenda prius.	poslušaj što ti valja obaviti prije.	2
Latet arbore opaca	Na sjenovitu se stablu skriva	1
aureus et foliis et lento vimine ramus,	lišćem i lakim grančicama zlatna grana	1
Iunoni infernae dictus sacer;	za koju se kaže da je sveta podzemnoj Junoni;	2
hunc tegit omnis lucus	prekriva je cijeli gaj (šuma)	1
et obscuris claudunt convallibus umbrae.	i zatvaraju je sjene tamnim uvalama (dolinama).	1
Sed non ante datur telluris operta subire	No, nije dano ući u skrivena mjesta (tajne) zemljê prije	1
auricomos quam quis decerpserit arbore fetus.	negoli tko ubere zlatolisti plod s drveta.	1
Hoc sibi pulchra suum ferri Proserpina munus instituit.	Lijepa je Prozerpina odredila da joj to bude doneseno kao njezin dar.	2
Primo avulso	Kad se prvi otrgne	1
non deficit alter aureus,	ne nedostaje drugi zlatni (plod),	1
et simili frondescit virga metallo.	a mladica prolista sličnom (istom) kovinom.	1

UKUPNO: 36

Zadatci:

1.	gerundiv	1
2.	potuerunt	1
3.	ablativ plurala imenice deus, i, m. deis/diis	1 1
4.	dativ posvojni	1
5.	patronimi	1
6.	Perzefona/Prozerpina	1
7.	Appendix Vergiliana/Vergilijev dodatak	1

UKUPNO: 8

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

PRIJEVOD		ZADATCI	
BODOVI	%	BODOVI	%
1	2,22	1	2,50
2	4,44	2	5,00
3	6,67	3	7,50
4	8,89	4	10,00
5	11,11	5	12,50
6	13,33	6	15,00
7	15,56	7	17,50
8	17,78	8	20,00
9	20,00		
10	22,22		
11	24,44		
12	26,67		
13	28,89		
14	31,11		
15	33,33		
16	35,56		
17	37,78		
18	40,00		
19	42,22		
20	44,44		
21	46,67		
22	48,89		
23	51,11		
24	53,33		
25	55,56		
26	57,78		
27	60,00		
28	62,22		
29	64,44		
30	66,67		
31	68,89		
32	71,11		
33	73,33		
34	75,56		
35	77,78		
36	80,00		

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 80% uspjeha, dok pitanja iz gramatike i civilizacije nose 20% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak. Isti postupak treba primijeniti kod zadataka. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 27 bodova na prijevodu, što iznosi 60,00%, 6 bodova na zadacima, što iznosi 15,00%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $60,00 + 15,00 = 75,00\%$.